O charakterze ugody granicznej

Kategoria: Aktualności
Opublikowano: piątek, 25, wrzesień 2020 12:54
Bartłomiej Zydel
Odsłony: 1069

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach w jednym z ostatnich orzeczeń podsumował dotychczasowe poglądy orzecznictwa i doktryny na temat charakteru prawnego ugody granicznej. Co orzekł Sąd?

W pierwszej kolejności WSA wskazał, że ugoda zawarta przed uprawnionym geodetą, o której mowa w art. 31 ust. 4 Prawa geodezyjnego, ma moc ugody sądowej, tzn. korzysta z powagi rzeczy ugodzonej. Następnie przypomniał o tym, iż w orzecznictwie sądowym i doktrynie prawniczej wielokrotnie podkreśla się, że ma ona w istocie postać umowy, do której stosuje się, poza przepisami art. 917 i 918 k.c., ogólne przepisy prawa cywilnego dotyczące zawarcia umowy, w tym odnoszące się do wad oświadczeń woli.

Tym samym – jak wskazał Sąd – nie jest to więc ugoda „administracyjna" w rozumieniu art. 114-122 k.p.a., a w związku z powyższym nie podlega ona kontroli ani w decyzji o umorzeniu postępowania administracyjnego, ani w wyniku zaskarżenia tej decyzji do sądu administracyjnego. Według WSA nawet gdyby ugoda zawarta przed geodetą była wadliwa, to nie miałoby to wpływu na zgodność z prawem decyzji umarzającej postępowanie rozgraniczeniowe, ponieważ uchylenie się od skutków prawnych takiej ugody jest możliwe tylko w postępowaniu cywilnym przed sądem powszechnym – tylko ten sąd może też się wypowiedzieć co do tego, czy ugoda jest prawnie skutecznie zawarta, czy nie.

Uzupełniająco WSA wyjaśnił, że dotychczas w orzecznictwie wskazywano, iż jakkolwiek nie ma podstaw, by organ mógł negować treść ugody z przyczyn merytorycznych, to jednak podnoszono, że – umarzając postępowanie – organ administracji powinien zbadać warunki formalne ugody i przebieg poprzedzającego ją postępowania. Badanie to powinno obejmować m.in. takie okoliczności, jak to, czy zawarty przed geodetą akt jest w ogóle ugodą w rozumieniu art. 917 k.c., czy ugoda ta dotyczy ustalenia granicy, czy w jej zawarciu uczestniczyły uprawnione podmioty – a zatem, czy mamy do czynienia w ogóle ze skutecznie zawartą ugodą – stwierdził Wojewódzki Sąd. Równocześnie wskazał, że ocenie organu nie podlega prawidłowość jej merytorycznych postanowień, gdyż nie jest to ugoda określona w Kodeksie postępowania administracyjnego i nie podlega ona zatwierdzeniu przez organ prowadzący postępowanie.

Sąd podkreślił wyraźnie, że czym innym jest badanie warunków formalnych ugody granicznej pod kątem jej legalności w kontekście niekwestionowanego zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie orzeczenia odnośnie do bezwzględnej nieważności ugody zawartej bez udziału wszystkich współwłaścicieli, a czym innym jest ocena skutków prawnych wadliwych oświadczeń woli.

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 19 sierpnia 2020 r., II SA/Ke 336/20

Źródło: CBOSA

Phoca PDF